

WOLF DUKT OP IN HET WAASLAND

Ruim twintig jaar na de folkloristische sage rond de Waaslandwolf, waarbij er melding werd gemaakt van een wolfachtig dier in onze regio, is er nu écht onomstotelijk bewijs gevonden van de passage van een wolf in het Waasland. Het bewijs kwam van het genetisch onderzoek op een aangevreten ree in februari in de Moervaartvallei. Dit is de eerste waarneming van een zekere wolf ten westen van de Schelde in meer dan 150 jaar!

Op 8 februari 2022 vonden medewerkers van de terreinploeg van vzw Durme langs één van onze reservaten in de Moervaartvallei in Lokeren een aangevreten ree. Ik hoorde hiervan en met de zotte gedachte van de sage rond de Waaslandwolf van meer dan 20 jaar geleden (zie verder), vond ik het interessant om een dag later toch zelf eens te gaan kijken. Bij inspectie van het kadaver kon ik in de hals twee vrij grote wonden zien met mogelijke maar onzekere perforaties van tanden. De wolf is gespecialiseerd in de keelbeet, er zijn dan vaak vier duidelijke gaatjes in de hals van de gevangen prooi te zien. Hoewel er ook al sporen waren dat er een vos aan het kader had gebeten, leek het schadebeeld (keelbeet en geopende borstkas en buikholte) toch interessant genoeg voor een genetische bemonstering.

GENETISCHE ANALYSE

Met zogenaamde swabs (wattenstokjes), die ik normaal gebruik voor genetische bemonstering op uitwerpselen van otter in de regio, werd in de keelwonden en aan de buikholte gedopt om eventuele sporen van wolf op te vangen. Als men er snel bij is (bij voorkeur binnen de 24u) kan men nog speeksel opvangen waaruit DNA kan gehaald worden van de 'aanvaller'. Zonder enige verwachting dat het van een wolf zou zijn (maar je weet nooit natuurlijk, in het Waasland kan alles...) werd m'n staalname overgebracht naar het genetisch labo op het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO). Dit geval had geen prioriteit waardoor de genetische analyse pas in mei werd uitgevoerd.

Tot verbazing van iedereen werd er effectief DNA van wolf gevonden! Een individuele identificatie was

niet mogelijk. We weten wel dat de wolf afkomstig was van de Centraal-Europese populatie. Er zijn verschillende grote genetische groepen in Europa. Daarvan zijn er 2 groepen die soms bij ons verzeild raken: de Frans-Italiaanse groep en de Centraal-Europese groep. Die laatste zit vooral in Duitsland en Polen.

MEER DAN 150 JAAR GELEDEN

Het gaat om de eerste zekere wolf ten westen van de Schelde in meer dan 150 jaar! Onderzoekers hadden wel verwacht dat er eens een wolf zou opduiken in Oost-Vlaanderen, maar enkel niet waar en wanneer. In het Waasland dus! De komende jaren zullen wellicht nog meer wolven eens opduiken, gezien het succes in Limburg en de stijgende populatie in de buurlanden. Er zijn steeds meer zwervende wolven in België, Nederland en Frankrijk. Dus ze zullen ook vaker gespot worden, laten INBO-onderzoekers weten (zie meer wolvennieuws in het roofdiernieuws op de website van het INBO).

MOERVAARTVALLEI

Het gebied van de Moervaartvallei en omgeving is gekenmerkt door nog redelijk wat bos en open ruimte, deels beschermd als natuureservaat. Er is ook een grote reeën-populatie aanwezig die als belangrijk voedsel kan dienen voor een wolf. Dus een mogelijk leefgebied voor de wolf? Misschien. Vermoedelijk is de wolf slechts tijdelijk aanwezig geweest in de regio. De onderzoekers van het INBO hebben sterke vermoedens dat de wolf momenteel

niet meer in de streek is, en dat de kans eerder klein is dat de wolf zich daar zal vestigen. De vzw Durme zal de komende maanden toch attent blijven voor eventuele indicaties van wolf in de streek, o.a. door de inzet van cameravallen en sporenonderzoek.

WOLVENPLAN VLAANDEREN

Begin januari 2018 was de eerste bevestigde nieuwe aanwezigheid van een wolf in Vlaanderen een feit. Het betrof de bekende wolvin Naya. Ondertussen is er ook herhaaldelijke voortplanting vastgesteld in Limburg. Later in 2018 verscheen bij hoogdringendheid het Wolvenplan Vlaanderen, opgemaakt door het INBO en ANB. Omdat de aanwezigheid van wolf confrontaties kan veroorzaken (bv. schade aan vee) en omdat het een beschermde diersoort is, moet het wolvenplan tegemoetkomen aan de nood om voorbereid te zijn op deze nieuwe situatie en de mogelijke gevolgen ervan. Globaal gezien wil men het samenleven met wolf maximaal organiseren en mogelijk maken. En dat kan! Meer informatie, zie www.vlaanderen.be/publicaties/wolvenplan-vlaanderen

HET WAASLAND RUIM 20 JAAR GELEDEN...

De zogenaamde Waaslandwolf was een wolfachtig dier dat in 2000 gesignaleerd werd in het grensgebied van het Waasland en Zeeuws-Vlaanderen, en verantwoordelijk zou zijn voor de dood van tientallen schapen en verscheidene stukken pluimvee. Na een video-opname van de familie

Dentz verklaarde expert Theo van Hilst van de Stichting Wolvenopvang Nederland dat het om een (hybride?) wolf ging, mogelijk ontsnapt aan zijn particuliere eigenaar. Een grote zoektocht onder leiding van de Belgische en Nederlandse politiediensten werd georganiseerd. Op een bepaald moment werd zelfs ter hoogte van het Heidebos in Wachtebeke en Moerbeke met een helikopter naar de wolf gezocht. In december 2000 nam de bekendheid van het dier een hoge vlucht en het werd steeds vaker gesignaleerd in de Nederlandse gebieden Zeeuws-Vlaanderen en Noord-Brabant en

in het Waasland. De Belgische media gaven hem hierop de naam Waaslandwolf, wat later door de Nederlandse pers werd overgenomen.

Begin januari 2001 verklaarde de Belgische politie dat de Waaslandwolf dood was. Een anonieme jager had eind december 2000 een e-mail verzonden naar het Belgische persbureau Belga waarin hij verklaarde het dier te hebben neergeschoten en op een niet nader genoemde plaats te hebben begraven. Zonder kadaver was er echter geen concreet bewijsmateriaal voorhanden om aan te nemen dat de Waaslandwolf werkelijk gedood was, maar na deze mededeling stopten tevens de waarnemingen en de verdachte dodingen van schapen en pluimvee. De laatste keer dat de originele Waaslandwolf toesloeg was op 22 december 2000. Twee jaar later werd een verhaal verteld dat het dier zou opgezet zijn en als trofee bij een jager in Moerbeke staat. We zullen wellicht nooit weten of de Waaslandwolf uit het jaar 2000 een echte wolf was of bijvoorbeeld een hybride wolf-hond. We hebben erdoor wel sinds 2001 een bier bij met de naam 'Waase Wolf'.

Joris Everaert